

ZEKA ???

ZEKA

ZEKA,

DEĐIŐEN DÜNYADA YAŐAMAK VE
DEĐIŐİMLERE AYAK UYDURMAK AMACIYLA
HER İNSANDA

KENDİNE ÖZGÜ BULUNAN YETENEKLER VE
BECERİLER BÜTÜNÜDÜR (**Garner**)

Zeka Nedir?

- Zeka, genel, zihinsel yetenekleri ifade eder.

Zeka;

- mantıklı plan yapma,
- problem çözme
- Soyut düşünme
- Karmaşık düşünceleri anlama
- Hızlı öğrenme
- Deneyimlerden yararlanma

Yeteneklerini içerir.

Zekanın Deęerlendirilmesi

Zekanın değerlendirilmesi klasik olarak **zeka testleriyle** yapılmaktadır. Zeka testlerinin geğmişı yakın bir zamana dayanmaktadır. Bu konuyla ilk isim olarak Galton (1832-1920) kabul edilmektedir.

Zekanın Deęerlendirilmesi

Zekayı ölçme testi olarak adlandırılan bu test **30 soru** maddesinden oluşmaktadır. Testin ilerleyen yıllarda birçok uyarlaması yapılmıştır. Bunlar içerisinde **Terman'ın Binet-Simon** testinin Stanford uyarlaması ve genişletilmesi (**1916**) sonraki tüm uygulamalara temel oluşturmuştur.

Öğrenme Özellikleri

**Seçici
dikkat**

Beklenti

Bellek

**Kısa Süreli
bellek**

Uzun Süreli Bellek

Beynimizin sađ ve sol lobu

SOL LOB

- Analitik ve ardışık düşünür.
- Ayrıntıları yakalar
- Sözel etkinlikleri yerine getirir
- Mantığa dayalı fikirler yürütür.
- Analizler yapar
- Otomatik etkinliği tercih eder.

SAĐ LOB

- Bütüncü ve eş zamanlı düşünür
- Görsel ve dokunsal etkinlikleri görür yapar
- Hislerine dayalı fikir yürütür.
- Sıradışı ve yenilikçi etkinlikleri tercih eder.

Çoklu Zeka Kuramının Eğitim ve Öğretimde Kullanımı

- Bireylere, baskın olan zeka bölümlerini kullanarak zorlandığı pek çok şeyi öğretebiliriz.

- Sözel - Dilsel Zeka 2
- Mantıksal - Matematiksel Zeka
- Görsel - Mekansal Zeka
- Bedensel - Kinestetik Zeka
- Müziksel – Ritmik Zeka
- Kişisel - İçsel Zeka
- Kişilerarası – Sosyal Zeka
- Doğa – Varoluşçu Zeka

Mantıksal- Matematiksel Zeka

- Akıl yürüterek, soyut modelleri tasarlayarak, sayılarla düşünerek, ilişkileri ve bağlantıları kurgulayarak öğrenme.

Sözel -dilsel zeka

- Kelimelerle oynayarak, yazarak, okuyarak, konuşarak, mizahı kullanarak, ikna ederek öğrenme.

Bedensel kinestetik zeka

- Zihinle bedeni birleştirerek, mimiklerle , vücudu geliştirerek, dokunarak, dans ederek, üç boyutlu tasarımlar oluşturarak öğrenme

Müzik-Ritmik Zeka

- Melodi ve ritim yaratarak, empati kurarak, seslere duyarlı olarak, enstrüman kullanarak, müziğin yapısını kullanarak öğrenme.

Sosyal -kişilerarası

- Sinerji oluşturarak, empati kurarak, işbirliği yaparak, kaynaşarak, iletişim kurarak öğrenme

Kişisel-İçsel Zeka

- Yoğunlaşarak, duygu ve düşüncelerinin farkına vararak, ruhsal gerçeklerinin farkına vararak, düşünmeyi düşünerek, benliğini geliştirerek, özgün bireysel etkinlik yaparak öğrenme.

Doğa-varoluşçu

- Doğayı ve doğada olup bitenleri gözlemleyebilme yeteneği kazanarak, kendisinin de bu dünyanın bir parçası olduğunun farkına vararak öğrenme.

MOTOR GELİŐİM

Fiziksel büyüme ve merkezi sinir sisteminin gelişmesine paralel olarak organizmanın isteme bağı hareketlilik kazanmasıdır.

- **Beceri;** Düzgün ve süresi içinde yapılabilecek hareketler bütününe denir

- **Motor Beceri;** Bir amaca yönelik olarak yapılan ve öğrenilmesi gereken istemli davranış veya görev.

BECERİ SINIFLAMASI,(Tek Boyutlu)

- Kullanılan kas büyüklüğüne göre

Küçük ve Büyük Kas Kitleleri

- **Görev organizasyonuna göre**

Kesik, Seri ve Devamlı

- Çevrenin tahmin edilebilirlik düzeyine göre

Açık ve Kapalı

- Motor ve bilişsel öğelerin önemine göre

Motor ve Bilişsel

KULLANILAN KAS BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE,

Büyük Kas Motor (Kalın motor, Kaba motor): Büyük kas gruplarının kullanıldığı

beceriler

Örneğin; yürümek, koşmak, zıplamak, yüzmek, sekmek, tırmanmak, bisiklet sürmek, dans etmek,

* Başarılı bir uygulama için kesinliğin çok önemli olmadığı beceriler

Küçük Kas Motor (İnce motor): Vücudun küçük kas gruplarıyla ve el-göz

koordinasyonu kullanılarak gerçekleştirilen becerileri.

Örneğin; yazı yazmak, resim yapmak, makasla kesmek, ayakkabı bağını bağlamak, düğme iliklemek, giyinmek, fermuar açıp kapatmak, saç taramak, çatal bıçakla yemek

* Yüksek derecede kesinlik gerektiren beceriler

Görev organizasyonuna göre

Kesik Seri ve Devamlı

Kesik Genellikle kısa süreli ve başı ile sonu belli hareketler

Top atma

Seri Beceriler Bir çok kesik hareketin bir araya getirilmesi ile oluşan karmaşık hareketler

Jimnastik yer
hareketleri

Devamlı Beceriler Başı sonu belli olmayan beceriler

Bisiklet Binmek

Çevrenin tahmin edilebilirlik düzeyine göre Açık ve Kapalı

Açık Beceriler; Eylem sırasında çevresel şartlar değişkendir ve tahmin edilemez

Kaleci açısından penaltı
atışı

Kapalı Beceriler; Eylem sırasında çevresel şartlar sabittir ve tahmin edilebilir. Eylemden önce kişi plan yapabilir.

Dart atışı

Motor ve bilişsel öğelerin önemine göre Motor ve Bilişsel

- Motor Beceriler; Başarıyı belirleyen temel unsur hareket kalitesinin kendisidir.

Ağırlık kaldırmak

- Zihinsel Beceriler; Başarıyı belirleyen temel unsur hangi hareketin yapıldığıdır.

Satranç Oynamak

Becerinin Sınıflandırılması - İki Boyutlu

		Denemeler Arası Değişkenlik	
		Değişmeyen	Değişken
Çevrenin Durumu	Sabit	Kategori 1 Sabit bir topa vurmak; Bütün denemelerde aynı yere	Kategori 3 Sabit bir topa vurmak; Bütün denemelerde ayrı yere
	Hareketli	Kategori 2 Hareketli bir topa vurmak; Bütün denemelerde aynı hız ve/veya mesafe	Kategori 4 Farklı yerden gelen hareketli bir topa vurmak; Bütün denemelerde aynı hız ve/veya mesafe

Kapalı Beceri Açık Beceri

←-----●-----●-----●-----→

Sabit Değişmeyen Sabit Değişken Hareketli Değişmeyen Hareketli Değişken

Beceri Sınıflaması - Çok Boyutlu Sistem

Çok Boyutlu Sınıflama Sistemi

- **Düzenleyici Şartlar:** Bir beceriyi başarılı bir şekilde gerçekleştirebilmek için hareket özelliklerini tanımlayan/belirleyen çevresel faktörler.
 - Şartlar sabit mi?
 - Denemeler arası tepkilerde değişkenlik var mı?
- **Hareket Gereklilikleri:** Vücut hareketlerine ve nesne manipülasyonuna göre beceriyi yapabilmek için hareketteki gereklilikler.
 - Uygulayıcının mekan değiştirmesi gerekiyor mu?
 - Nesne manipülasyonu var mı?

Gentile'nin çok boyutlu beceri tanımlama sistemi

Hareket Gereklilikleri					
Düzenleyici Şartlar		Vücut ve Cisim Manipülasyonu Yok	Sadece Cisim Manipülasyonu	Sadece Vücut Taşınımı	Vücut Taşınımı ve Cisim Manipülasyonu
	Durağan ve Sabit	Mekik	Satrançta bir taşı oynamak	Merdiven tırmanmak	Gülle savurmak
	Durağan ve Farklı	Bilek rehabilitasyonu için ayakla ABC yazmak	Durmaksızın dart oynamak	Yere işaretlenmiş bir dans kalıbını takip izlemek	Bir eş ile işaretlenmiş dans kalıbını izlemek
	Hareketli ve Sabit	İç lastik ile ırmakta yüzmek	Yo-yo ile oynamak	Yokuş aşağı koşmak	
	Hareketli ve Farklı	Sürat motorunun çektiği muz'a binmek	Fooze topu oyunu	Kalabalık bir pistte buz pateni	Yamaçta slalom kaymak

Etkili bir sınıflandırma eğiticiye,

Bazı hareket sınıfları veya aktiviteleri için özel olan öğrenme prensiplerini uygun bir şekilde uygulamak **1**

Etkili hareket kontrolü için üzerinde durulması gereken faktörlerde öğrenene ek yardım etmek **2**

İleri antrenman için amaçlanan görevle ilgili olduğu bilinen yeteneklere bağlı olarak bireyleri seçmek **3**

Sağlar....